

Järvenpään esi- ja perusopetuksen koulukuljetukset

Vahvistettu:

Lasten ja nuorten lautakunta 4.6.2014 § 27

Opetus- ja kasvatuslautakunta 21.5.2024 § 23

Opetus- ja kasvatuslautakunta 2025

Sisällysluettelo

1	Koulumatkaetuus.....	4
2	Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen perusteet:	5
2.1	Koulumatkan pituus	5
2.2	Koulumatkan vaarallisuus	6
2.3	Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	6
3	Kuljetuksen järjestämisen periaatteet	7
3.1	Kuljetuksen odotusajat	7
3.2	Esiopetuksen kuljetukset	8
4	Oppitunnit muualla kuin oppilaan lähikoulussa	9
4.1	Oppilaan oman äidinkielen opiskelu ja A2 -kielet	9
5	Opetusjärjestelyt	9
5.1	Kaupungin erityisluokat sekä kuntouttavan opetuksen luokat	9
5.2	Valmistava opetus.....	10
5.3	Koulunkäynnin tukijakso	10
5.4	Ruotsinkielinen perusopetus.....	10
6	Muuta kuin kotikunnan osoittamaa koulua käyvät oppilaat.....	10
7	Iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat.....	11
8	Turvallisuus kuljetuksen aikana	11
9	Huoltajan vastuut	11
9.1	Liikuntavälineet ja muut tavarat	12
10	Poikkeustilanteet	12

10.1	Onnettomuudet	12
10.2	Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkille.....	12
10.3	Vahinko- tai ilkivaltatapaus	13
11	Muistilista oppilaalle ja huoltajalle	13
11.1	Oppilas	13
11.2	Huoltajat huolehtivat, että oppilas	13

1 Koulumatkaetus

Järvenpään kaupungin oppilaskuljetukset järjestetään niille kaupungin osoittamaa esi- ja peruskoulua käyville oppilaille, joilla jokin perusopetuslain 32 §:n mukaisista edellytyksistä täyttyy.

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (30.12.2020/1216)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Lisäksi sivistyslautakunta on päättänyt 20.9.2006 §65, että 1.8.2007 alkaen oppilaskuljetus järjestetään myös niille ensimmäisen vuosiluokan oppilaille, joiden koulumatka on yli kolme kilometriä.

Jos oppilas otetaan Järvenpäässä muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan kouluun ei kaupunki vastaa koulukuljetus/saattamiskustannuksista. Tuolloin puhutaan toissijaisesta oppilaaksiotosta perusopetuslain 28 § mukaan. Toissijainen koulu ei ole perusopetuslain määrittämä lähikoulu eli huoltaja vastaa mahdollisista koulumatkojen järjestämisestä ja matkakustannuksista. Poikkeuksena voidaan huomioida ne oppilaat, joille syntyisi myös lähikouluun oikeus koulumatkaetuuteen, eivätkä aiheutuvat kustannukset ylitä koulumatkakustannuksia ensisijaiseen lähikouluun.

Muusta kunnasta Järvenpäässä esi- ja peruskoulua käyvän oppilaan koulumatkakustannuksista vastaa huoltaja.

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä matkaa kodista esiopetukseen/ kouluun ja takaisin. Mikäli oppilas asuu esim. vuoroviikoin kahdessa osoitteessa, koulumatka määräytyy sen osoitteen mukaan, joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota.

Matka mitataan lyhintä, käyttökelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotipiportilta koulun portille. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen turvallisesti suorittaa.

2 Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen perusteet:

2.1 Koulumatkan pituus

Kaupunki järjestää oppilaalle maksuttoman kuljetuksen tai korvaa huoltajalle aiheutuneita koulumatkakustannuksia, jos esiopetuksen, 1. luokan tai 2. luokan oppilaan

koulumatka on yli kolme kilometriä pitkä tai 3.–9. luokan oppilaan koulumatka on yli 5 kilometriä pitkä. Oman auton käytöstä maksetaan kustannukset Kelan matkakorvauksen (km) tai joukkoliikenteen matkustusvyöhykkeen hinnan mukaisesti kunnalle edullisimman vaihtoehdon mukaan. Koulumatkan mittauksessa käytetään kaupungin käytössä olevaa paikkatieto aineistoa ja siinä olevaa mittausjärjestelmää.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

2.2 Koulumatkan vaarallisuus

Koulumatkan turvallisuuden arviointiperusteina käytetään tiehallinnon määrittelemiä koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeita. Suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista. Koulumatkan turvallisuuden arvioi aina kaupungin liikennesuunnittelu.

2.3 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella:

- edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa (esim. lääkäri, psykologi, moniammatillinen ryhmä tai poliisiviranomainen)
- lausunnosta tulee ilmetä selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä ehdotetaan
- asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia.

Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta se huomioidaan päätöksenteossa asiantuntijalausuntona.

Kaupunki ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

Sairauden tai tapaturman takia voidaan myöntää tilapäinen kuljetusetuus lääkärintodistuksen perusteella. Todistuksesta on käytävä ilmi kuljetuksen tarve ja ajankohta. Hakemus tulee tehdä viipymättä ja hakemukseen liitetään lääkärintodistus.

3 Kuljetuksen järjestämisen periaatteet

Koulukuljetusta haetaan aina enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Rehtori päättää tapauskohtaisesti koulukuljetuksen myöntämisestä.

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja (tilausliikenne tai taksi) käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai terveydellisten syiden niin vaatiessa.

Kuljetusta ei pääsääntöisesti järjestetä ovelta -ovelle kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät sovituille kuljetuspaikoille samalla tavoin kuin linja-autokuljetuksissa.

Julkista kulkuneuvoa käyttäville kunta hankkii matkakortin. Matkakortin katoamisesta on välittömästi ilmoitettava oman koulun koulusihteerille/ perusopetuspalvelujen asiantuntijalle. Huoltaja on velvollinen itse hankkimaan uuden matkakortin.

Väistö- ja muissa poikkeustilanteissa, joissa opetus joudutaan järjestämään muualla kuin oppilaalle osoitetussa koulussa, voidaan yleisistä koulukuljetusperiaatteista poiketa määräajaksi perustellusta syystä.

3.1 Kuljetuksen odotusajat

Aikatauluista sekä kuljetuksien reitittämisestä johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13

vuotta tai jos oppilas saa erityisopetusta (Perusopetuslaki 17§ 2 mom.), saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman kohtuullisina.

Oppilaan huoltajalle voidaan poikkeustapauksissa maksaa anomuksesta koulumatkakorvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Korvaus oman auton käytöstä maksetaan pääsääntöisesti Kelan matkakorvauksen (km) mukaan. Korvaus maksetaan huoltajalle laskutuksen perusteella jälkikäteen oppilaan poissaolopäivät vähentäen. Korvauspäätös tehdään enintään lukuvuodeksi.

3.2 Esiopetuksen kuljetukset

Huoltaja voi hakea lapselleen kuljetusta esiopetukseen esiopetuksen kuljetushakemuksella. Mikäli lapsi osallistuu esiopetuksen lisäksi täydentävään varhaiskasvatukseen, voidaan paluukuljetus järjestää sovitusti täydentävän varhaiskasvatuksen päätteeksi. Hyväksytyin kuljetushakemuksen perusteella tehdään kuljetussopimus huoltajan ja varhaiskasvatustyksikön kuljetuksen vastuuhenkilön välillä. Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan kuljetustarpeen muutoksesta tai poistumisesta varhaiskasvatustyksikön kuljetuksen vastuuhenkilölle ja kuljetuksen järjestäjälle heti muutoksen tai tarpeen poistumisen ilmetessä. Kuljetusreittiin ja -aikatauluun liittyvät muutokset sovitaan aina varhaiskasvatuksen erityisasiantuntijan kanssa esiopetusryhmän henkilökunnan tai varhaiskasvatustyksikön kuljetuksen vastuuhenkilön välityksellä.

Kuljetuksen sujuvaksi toteuttamiseksi, huoltaja saattaa lapsen kuljetuksen sovittuun noutopaikkaan ja hakee lapsen sovitusta paikasta. Huoltajan tulee olla saattamassa ja vastaanottamassa lastaan. Esiopetuksen järjestämispaikassa, esiopetusryhmän henkilökunta saattaa ja hakee lapsen sovittuun paikkaan / sovitusta paikasta. Kuljetuksen onnistumisen kannalta on erittäin tärkeää, että lapsi on valmiiksi pukeutunut ja varustautuneena sovittuna auton saapumisajankohtana.

4 Oppitunnit muualla kuin oppilaan lähikoulussa

Katsomusaineen opetus voidaan järjestää myös muualla kuin lähikoulussa. Järvenpään kunta järjestää tämäntyyppisten opetuspaikkajärjestelyjen edellyttämät kuljetukset harkinnan mukaan, vaikka oppilas ei olisi muuten kuljetusetuutta saava oppilas.

Näistä kuljetuksista ei tehdä erikseen kuljetushakemusta. Kuljetukset järjestetään mahdollisuuksien mukaan aina linja-autolla.

4.1 Oppilaan oman äidinkielen opiskelu ja A2 -kielet

Oman äidinkielen opiskelu on lisäopetusta ja A2 -kielen valinta on vapaaehtoista, eikä kunta järjestä näiden opiskelua varten kuljetusta.

5 Opetusjärjestelyt

5.1 Kaupungin erityisluokat sekä kuntouttavan opetuksen luokat

Kuljetus myönnetään harkinnan mukaan huoltajan anomuksesta perusteiden täytettyä. Pelkkä erityisen tuen päätös ei oikeuta kuljetusetuuteen.

5.2 Valmistava opetus

Järvenpään perusopetuksen maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistava opetus järjestetään Kartanon ja Saunakallion koulussa. Kuljetus myönnetään harkinnan mukaan huoltajan anomuksesta perusteiden täytettyä.

5.3 Koulunkäynnin tukijakso

Koulunkäynnin tukijaksolla opiskelevan oppilaan kuljetusjärjestelyistä päätetään tapauskohtaisesti.

5.4 Ruotsinkielinen perusopetus

Ruotsinkielinen perusopetus järvenpääläisille oppilaille järjestetään yhteistyössä Sipoon kunnan kanssa.

6 Muuta kuin kotikunnan osoittamaa koulua käyvät oppilaat

Järvenpään kunta ei järjestä kuljetusta eikä vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos oppilas otetaan muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun (esim. vieraaseen kuntaan).

7 Iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat

Iltapäivätoimintaan tai sieltä kotiin ei järjestetä kuljetusta, eikä kuljetuksen kustannuksia korvata. Jos lapsella on perusopetuslain mukainen koulukuljetusetuus, kuljetus koskee vain kuljetusta koululta iltapäivätoimintaa antavaan paikkaan, ei kuitenkaan sieltä kotiin. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla kuljetustarve iltapäivätoimintaan, jota ei järjestetä omalla koululla, arvioidaan tapauskohtaisesti.

8 Turvallisuus kuljetuksen aikana

Kuljetusten aikana noudatetaan kuljettajan antamia ohjeita. Kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla. Häiritsevistä käyttäytymisistä ilmoitetaan aina koulun kuljetusvastaavalle ja/tai rehtorille. Koulu ilmoittaa huoltajalle oppilaan häiritsevistä käyttäytymisistä kuljetuksen aikana. Häiritsevistä käyttäytymisistä ilmoitetaan aina koulun kuljetusvastaavalle ja/tai rehtorille.

9 Huoltajan vastuut

Huoltajan tulee ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas esim. sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä. Kunta perii tarvittaessa turhien ajojen kustannukset huoltajilta. Kuljettajalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovittulla pysäkillä. Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkiltä.

9.1 Liikuntavälineet ja muut tavarat

Kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on erikseen sovittu koulun kanssa. Oppilaiden liikuntavälineet tulee kuljetuksen ajaksi suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset suksipussissa tai tiiviisti yhteen sidottuina).

10 Poikkeustilanteet

10.1 Onnettomuudet

Kunta vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

10.2 Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkille

Jos koulukuljetusauto ei saavu pysäkille 15 min kuluessa, tulee oppilaan ottaa yhteyttä huoltajiinsa tai kouluun.

10.3 Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

11 Muistilista oppilaalle ja huoltajalle

11.1 Oppilas

- noudattaa kuljettajan antamia ohjeita
- saa ohjeajan, jolloin kuljetuspaikalla on oltava valmiina
- pitää turvavyön kiinni kuljetuksen aikana
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- käyttää pimeällä heijastinta tai heijastinliiviä
- poistuu autosta viivyttelämättä ja huolehtii omista tavaroistaan
- ylittää tien vasta kuljetusauton mentyä

11.2 Huoltajat huolehtivat, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- tietää miten täytyy toimia, jos kyyti ei tule 15 minuutin kuluessa
- on pukeutunut sään mukaisesti
- kuljetuspaikalle tai kouluun pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää

Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Huoltajan tulee ilmoittaa lapsen sairastumisesta tai muista poissaoloista kuljetukseen ja koululle. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta, eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.

